

Dönem : 1

Toplantı : 2 Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 292 ye 2 nci ek

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet komisyonu raporu (M. Meclisi 2/385; C. Senatosu 2/102) (Ret)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 130)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4078 - 20225*

9 . 9 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 5.9.1963 tarihli 131 nci Birleşiminde kabul edilen, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu teklif 11.1.1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 27 . 6 ve 5 . 9 . 1963 tarihli 103 ve 131 nci birleşimlerinde kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 130)

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Avukatlık Kanununun 7. nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 7 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 114 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 114. — Haysiyet Divanı itirazı vârit görürse, esas hakkında bir karar verir. İtiraz üzerine verilen kararlar aleyhine ancak Danıştaya başvurulabilir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

Anayasa ve Adalet

Komisyonu

Esas No. : 2/102

Karar No. : 87

17 . 10 . 1963

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi; Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu :

3499 sayılı Avukatlık Kanununun 114 ncü maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan, «... aleyhine hiçbir mercie müracaat olunamaz» hükmünün iptaline Anayasa Mahkemesince 30 Mayıs 1963 tarihinde 363-75 esas sayısı ile karar verilmiş bulunmaktadır. Bu karar sözü geçen fıkranın Anayasanın 114 ve 118 nci maddelerine aykırı bulunduğu gerekçesine dayanmaktadır. Bu suretle Haysiyet Divanı kararları aleyhine Danıştaya müracaat imkânı sağlanmış olduğundan kanun teklifi ile hedef tutulan gaye tahakkuk etmiş bulunmaktadır. Bu sebeple teklifin söz konusu maddesinin reddi zarureti hâsıl olmuştur.

Teklifin aynı Kanunun 7 nci maddesinin kaldırılmasını derpiş eden kısmına gelince; görevlerinden ayrılan hâkim ve savcıların hizmet ettikleri mahkeme veya yerlerde ayrılma tarihinden itibaren iki yıl müddetle avukatlık etmekten menedilmiş olduklarını ifade eden bu hükmün gerekçesi kısa bir süre önce birlikte hâkim veya savcı olarak vazife gördüğü arkadaşlarının huzuruna avukat olarak çıkan eski bir hâkim veya savcının sırf bu haliyle adaletin tarafsızlığı hakkında şüpheler yaratabileceği ve halkın adliyeye olan emniyet ve itimadının sarsılabileceği endişesine dayanmaktadır. O zatın hâkim veya savcı olarak evvelce eline geçen işlerde avukatlık görevini üzerine almaktan memnu olduğuna dair Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinin «e» bendindeki hüküm de bu mahzuru izaleye kâfi değildir. 65 yaşını doldurmak suretiyle emekliye ayrılanların durumuna gelince, aslında bunların aynı memnuiyete tâbi olmaları lâzımgelirse de, Kanun bunların ileri yaşta olmaları, ekserisinin esasen avukatlığa iltifat etmememeleri ve buldukları yaş icabı çok kere vazife gördükleri yerleri terk ederek kendi memleketlerine gitmeyi tercih etmeleri gibi düşüncelerle bu memnuiyeti onlara teşmil etmemiştir.

İki yıl gibi bir süre tâyini de bu süre içinde o şahsın eski meslek arkadaşlarının oradan ayrılmaları ve artık o yerde avukatlık yapmasında yukarda belirtilen mahzurun kalmamasıdır.

Bu hükmün Anayasanın çalışma hürriyetinden bahseden 40 nci maddesine aykırı olduğu da iddia edilemez, çünkü bizzat Anayasa 40 nci maddesinin ikinci fıkrasında bu hürriyetin kamu yararı amacı ile sınırlanabileceğini ve 11 nci maddesinde de hürriyetlerin özüne dokunmamak şartıyla kamu yararı amacı ile sınırlanabileceklerini ifade etmektedir.

Yukarda izah olduğu gibi çalışma hürriyetine konan bu tahdit halkın adliyeye olan emniyet ve itimadını sarsmamak gibi bir kamu yararı düşüncesine dayanmasına ve belli bir yere ve 2 yıl gibi kısa bir süreye inhisar etmesi sebebiyle çalışma hürriyetinin özüne dokunmasına binaen söz konusu hüküm Anayasaya aykırı görülmemiştir.

Arz olunan mülâhazalarla 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifine Komisyonumuz katılmamaktadır.

Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu raporda sözcü		
Bursa	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Tabii Üye	Tabii Üye
Ş. Kayalar	Â. Artus	S. Karaman	S. Özgür
	Aydın	Kastamonu	
	O. S. Sarıgöllü	A. N. Tuna	

C. Senatosu (S. Sayısı : 292 ye 2 nci ek)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/102
Karar No. : 5

6 . 12 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 5 Eylül 1963 ve 131 nci Birleşimde görüşülerek kabul edilen Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin 2 nci toplantı yılında Anayasa ve Adalet Komisyonunun 17 Ekim 1963 tarihinde müzakere olunarak reddi kararlaştırılmış idi.

1. Komisyonumuz, kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metninin reddi hakkındaki Anayasa ve Adalet Komisyonunun 17 Ekim 1963 tarihli ve 87 karar numaralı raporuna iştirak etmemiştir.

2. Komisyonumuz, kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metnine ait başlığı, maddelerde yaptığı değişiklikler esas olmak üzere yeniden kaleme alınmıştır.

3. Komisyonumuz, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılmasına mütedair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen 1 nci maddesine iştirak etmemiş ve bahis konusu 1 nci maddesi, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesini; vazifelerinden ayrılan veya kendi arzularıyla veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk olunan, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının hizmet ettikleri mahkeme veya yerlerde ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık etmelerini yasaklayan bir şekilde değiştirilmesini de temin edici madde hükmü ile yeniden kaleme almıştır.

4. Komisyonumuz, kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metninin, Avukatlık Kanununun 114 ncü maddesinin değiştirilmesine mütedair 2 ci maddesi hakkında; Anayasa ve Adalet Komisyonunun 17 Ekim 1963 tarihli ve 87 Karar numaralı raporunda bu madde hükmü ile ilgili mütalâasını benimseyerek metinden çıkarmasını uygun görmüştür.

Kanun teklifinin Cumhuriyet Senatosundaki görüşme müddetinin nihayete ermesine az bir zaman kalması sebebiyle bahis konusu teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilik ile görüşülmesini temine delâletleri ricası ile Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Aydın <i>O. Saim Sarıgöllü</i>	Sözcü Tokat Z. Betil (İmzada bulunmadı)	(Bu Kanunda Sözcü) Cumhurbaşkanınca S. Ü. Â. Artus (İmzada bulunmadı)	Kâtip Kastamonu A. Nusret Tuna (İmzada bulunmadı)
---	--	--	--

Tabii Üye K. Kaplan (İmzada bulunmadı)	Aydın Muhalifim. Söz hakkım mahfuz <i>F. Turhangil</i>	Bursa <i>Ş. Kayalar</i>	Konya <i>M. Obuz</i>
--	---	----------------------------	-------------------------

Samsun Muhalifim, söz hakkım mahfuzdur <i>C. Bulak</i>	Uşak Muhalifim. <i>K. Coşkunoğlu</i>
---	--

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 7. — Vazifelerinden ayrılan veya kendi arzularıyla veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk olunan hâkim ve Cumhuriyet savcılarını hizmet ettikleri mahkeme veya yerlerde ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık etmekten memnurdurlar.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

